

Jihokorejci zatím objevili čtyři tunely, kterými měla na jejich území probíhat severokorejská invaze. Pod hranicemi mezi oběma zeměmi by jich ale mohlo být mnohem více.

Tunel smrti

Kdybych neměl bytelnou žlutou helmu, tak mám hlavu napadrť. V jednom kuse narážím do skalních výčnělků na stropě tunelu, které mi helmu co chvíli shazují na zem. Za ten zážitek to ale stojí – právě procházím pod nejstřeženější hranicí na světě.

Na konci veřejně přístupné části třetího tunelu narazíte na první ze tří betonových zátarasů. Za tím posledním drží pravděpodobně stálou hlídku severokorejská posádka.

Severní a Jižní Korea jsou fakticky stále ve válce. Třiletý korejský konflikt totiž skončil v roce 1953 pouhým příměřím. A podle toho také hranice mezi těmito dvěma státy vypadá. Na obou stranách demarkační linie se rozprostírá dva kilometry široká demilitarizovaná zóna (DMZ), kterou střeží půl druhého milionu severokorejských, jihokorejských a amerických vojáků. K demilitarizované zóně se v průběhu celé studené války upínaly pohledy celého světa,

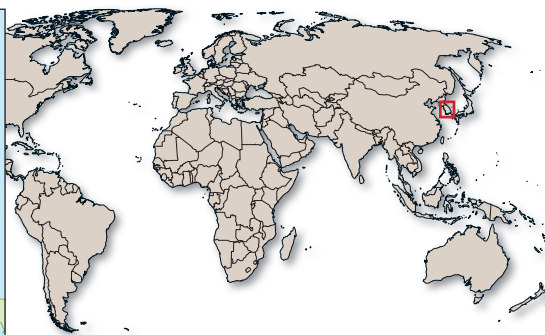
protože jestli někde hrozilo vypuknutí konfliktu, bylo to právě zde. A svět sem hledí i dnes. Ačkoliv se od padesátých let mnohé změnilo a některá místa DMZ na jižní straně připomínají spíše disneyland, tak mezi nepřátelými sousedy to stále jiskří.

Když v březnu potopilo severokorejské torpédo jihokorejskou fregatu Čchonan, tak se celý poloostrov na chvíli zastavil. Přijde odvěta? Bude válka? A pamětníci si okamžitě vzpomněli na hrůzostrašné okamžiky po nálezích infiltračních tunelů.

ČEKÁNÍ NA ZBĚHA

„Jediný tunel může být mnohem účinnější než deset atomových bomb. Tunely jsou ideálním způsobem, jak prorazit opevněnou frontovou linii Jihu,“ prohlásil Kim Ir-sen v září roku 1971. S výstavbou několika tunelů se sice začalo už o deset let dříve, ale teprve s počátkem let sedmdesátých se podkopání demarkační linie stalo jednou z priorit Korejské lidové armády. Vůdce Kim nařídil, aby každá z pěchotních divízi, rozprostřených podél DMZ, začala budovat dva tunely.

Celá operace byla samozřejmě supertajná a můžeme jen spekulovat o tom, zda o ní věděli Mao Ce-tung či Leonid Brežněv. Určitě o ní však neměli ani tušení „nepřátelé“ na druhé straně hranice. V lednu 1973 ale vojáci hlídkující v DMZ zpozorněli. Ze severu se ozývaly série detonací, které se každým dnem jakoby blížily. V následujících týdnech provedli Jihokorejci a Američané několik pozemních i vzdušných průzkumů, které sice od-

Těžké zbraně vystřídaly v DMZ dalekohledy. Obě strany se ve dne v noci navzájem bedlivě pozorují.

A právě v Korangpo si 15. listopadu 1974 jihokorejská hlídka všimla páry stoupající ze země. Hlídku sice tentokrát zahнала střelba z kulometu, ale o pět dní později už speciální komando tuto oblast zajistilo a prozkoumalo. První infiltrační tunel byl objeven!

DYNAMIT, MINY A HODINKY

Když dovnitř pronikly spojenecské jednotky, byl už tunel opuštěný. Jedno překvapení od Severokorejců je ale ještě čekalo – nastražená výbušnina zabila dva důstojníky a pět dalších vojáků zranila. Tunel byl vysoký pouze 1,2 metru a asi 1 metr široký. Jeho celková délka byla 2 kilometry, polovina z něho vedla už pod jihokorejským územím, v průměru 45 metrů pod povrchem. Stěny a strop tunelu byly vyztuženy betonovými deskami a kolejnice na zemi sloužily k odvážení suti. Severokorejci v tunelu za-

nechali šest beden dynamitu sovětské výroby, miny typu Claymore, severokorejské hodinky, kompas, polní láhve a krumpáče. Spojenci odhadli, že i přes malé rozměry mohly tunelem na jihokorejské území projít až dvě tisícovky vojáků každou hodinu.

Po odhalení prvního tunelu se rozběhla diplomatická přestřelka. Pchjonggang tvrdil, že jde o stavbu jihokorejskou, ovšem všechny nálezy svědčily o opaku. Také na stěnách bylo patrné, že se ražba prováděla ze severu a nikoliv z jihu. Mezitím pokračovaly průzkumy v regionu Chorwon. Jihokorejci provedli asi padesát průzkumných vrtů, z nichž sedm odhalilo dutiny. A když jeden z vrtů prokázal v hloubce 58 metrů přítomnost cementu, bylo už jasné, že jde o podzemní stavbu. K nálezu druhého tunelu došlo 19. března 1975 a už o pět dní později byla dokončena protištola z jihokorejské strany.

halily výstavbu silnic a pevností na sever od DMZ, ale nevysvětlily množství detonací. Spojenci proto podél hranice rozmístili seismologické přístroje a brzy se nestačili divit – jen v regionu Chorwon poblíž centrální části DMZ přístroje v prvních týdnech zaznamenaly skoro 17 tisíc explozí. A podobná hlášení přicházela i z jiných míst hranice, zejména ze západních regionů, které jsou nejbližší k Soulu.

Spojenci by o těchto aktivitách mohli dlouho jen spekulovat, ale jak už to občas bývá – pomohla náhoda. V lednu roku 1974 zadržela hlídka na hranicích zběha. Šlo o severokorejského inženýra, který na výstavbě jednoho z tunelů sám pracoval a o dalším věděl. Prozradil, že se tunely nejen stavějí, ale že už dokonce zasahují hluboko do jihokorejského území. Spojenci svou pozornost ihned soustředili na oblasti, které jim zběh určil. Jedna byla v jihokorejské části regionu Chorwon a druhá v regionu Korangpo na západě poloostrova.

NEPŘÍTELI NA DOSAH

- Třetí infiltrační tunel byl zpřístupněn v roce 2004, sestupuje se do něj štolou o sklonu 11 stupňů. Musíte odložit všechna zavazadla, fotografovat je zakázáno.

foto: profimedia.cz

foto: profimedia.cz

Jihokorejští vojáci zkoumají druhý infiltrační tunel, který byl objeven v roce 1975. Touto chodbou mohlo za hodinu proběhnout až třicet tisíc vojáků.

Přejí si Jihokorejci znovusjednocení své násilím rozdělené země? V DMZ je patrné, že ano.

foto: Michal Dvořák

Ukázalo se, že druhý tunel je 3,5 kilometru dlouhý a opět zasahuje asi kilometr na jihokorejské území. Procházel 50 až 150 metrů pod povrchem, byl dva metry široký a dva metry vysoký. V jižní části bylo několik širších sálů, které mohly sloužit ke shromáždění vojáků před útokem. Severokorejci by nedělalo problém přemístit druhým tunelem až třicet tisíc vojáků

za hodinu, ale i menší vozidla a lehkou artilerii.

NA DOHLED SOULU

Druhý tunel se na jihu rozděloval do tří samostatných štol. Všechny vedly na jih a měly urychlit případnou invazi. Severokorejci však budovali i tunely, které měly až pět východů. To v roce 1975 potvrdil další z vel-

mi důležitých zběhů – Kim Bu-sung, bývalý styčný úředník Korejské dělnické strany. Ten také spojence navedl k dalšímu z tunelů, který se měl nacházet jen čtyři kilometry od Panmunjomu, kde obě zneprátené země podepsaly v roce 1953 příměří. Tento tunel, v pořadí už třetí, byl ale objeven až v říjnu roku 1978. Byl zavrtán v hloubce sedmdesáti metrů a měřil přes 1,6 kilometru. Z toho více než čtyři sta metrů vedlo pod Jižní Koreou. Třetí tunel dosahoval stejných rozměrů jako tunel druhý, ovšem na jižním konci se měl rozdělovat do pěti východů. Hrozilo od něj také mnohem větší nebezpečí, protože ústl pouhých 52 kilometrů od Soulu, na který se tak mohlo valit přes třicet tisíc vojáků za hodinu.

Severní Korea okamžitě popřela, že by měla s tunelem cokoliv společného. Prokázalo se ale, že dynamit byl do skály vkládán ze severní strany. Samotný tunel měl také lehce stoupající sklon, aby spodní voda odtékala směrem na sever a nehromadila se v místech, kudy by vojáci pronikali ven. Severokorejci se ještě snažili přesvědčit veřejnost o tom, že jde o starý uhelný důl – všimněte si těch černých stop na zdech! Jenomže se ukázalo, že ono „uhlí“ na stěny tunelu namalovali

Jeden ze vstupů do třetího tunelu. Jižní Koreji měl přinést zkázu, dnes jí ale jako turistická atrakce přináší nemalé peníze.

● **KLDR** nedávno zapůjčila své **know-how** v ražbě tunelů spřátelené **juntě v Myanmaru**.

Severokorejští odborníci tam pomáhali s budováním obrovských podzemních měst, které by skýtaly útočiště vládnoucí garnituře i tisícům vojáků. K **odhalení tajných staveb** došlo v roce 2009.

● Skutečnými mistry v podzemní boji byli ale Vietnamci. Tunelové komplexy začali budovat **během francouzsko-vietnamské války**

v 50. letech, později je **Viet Cong** rozšířil až na 250 km dlouhou síť. Podzemní města měla často tři patra, vchody do tunelů byly

plné pastí (včetně jedovatých hadů a pavouků) a jejich okolí bylo zaminované.

● **Američané si s tunely v průběhu vietnamské války nevěděli rady.** Ne-

pomáhaly nálety, speciálně vycvičení psi, zatápnění ani zvláštní jednotky „Tunelové krysy“, v nichž sloužili vojáci malého vzrůstu. Účinné byly teprve 400kg pumy, které hloubily dvanáctimetrové krátery.

ustupující severokorejští vojáci barvou. Navíc je tunel vyražen v žule – a pokud by se našlo v žule uhlí, šlo by o světovou raritu.

Spojenice úspěchy v hledání podzemních cest do Jižní Koreje navnadily k dalším průzkumům, ale ty přinesly ovoce až v roce 1989. Přístroje zaznamenaly v podzemí nedaleko města Yangku zvuk motorů. Začalo se s ražbou protištoly a 3. března 1990 vojáci za přítomnosti zahraničních novinářů poprvé pronikli do čtvrtého tunelu. Byl o něco menší než předešlé dva tunely, měřil přes dva kilometry a vedl v hloubce 145 metrů pod povrchem. Na území Jižní Koreje zasahoval kilometrem své délky.

NAŠE NEJSOU!

Čtvrtý tunel byl zatím poslední. Víc se jich nenašlo. Když ale Kim Ir-sen nařídil jejich ražení, tak mluvil o dvou tunelech na každou divizi. Ovšem tenkrát bylo podél DMZ divizí jedenáct, teoreticky by tak pod hranicí mohlo vést dalších osmnáct tunelů v různé fázi výstavby. Jihokorejci mají už dlouho vytipováno několik míst, kudy by mohly procházet, ale chybějí konkrétní důkazy, které by ukázaly na jejich přesnou polohu. Ražba protitunelů je navíc nesmírně drahá.

Symbolem DMZ na jihokorejské straně je stylizovaná postavička vojáka.

A i kdyby pod DMZ další tunele skutečně byly, hrozilo by od nich vlastně nebezpečí? Nějaké jistě ano – tisíce Severokorejců vynořujících se ze země v týlu pohraničních jednotek by způsobily šok. Daleko by ale vojáci nedošli, protože už kousek za severní hranicí Soulu fakticky vstupujete do vojenského území plného ostnatých drátů, protitankových zářezů a strážních věží. Otázkou také zůstává, zda

bude pěchota v případném konfliktu na Korejském poloostrově hrát vůbec nějakou zásadnější roli.

Objevené tunely jsou dnes hlavně poměrně kuriózním důkazem agresivní politiky severokorejského režimu. Kim Ir-sen se nikdy netajil tím, že by viděl rád Koreu opět sjednocenou – samozřejmě pod komunistickým praporem. K tunelům se ale nikdy nepřiznal ani on, ani jeho syn Kim Čong-il. Zkusmo jsem oslovil severokorejské úřady s dotazem, jak se vlastně k infiltračním tunelům staví. Odpověď mě nijak nepřekvapila: „Drahý pane, jsou to všechno výmysly a lži. Tunely postavili Jihokorejci a Američané, aby pokrývali historickou realitu a také jako atrakci pro turisty,“ napsali mi z Korejského svazu přátelství (KFA) s takovou jistotou, že by jim člověk i věřil.

Něco málo pravdy na této severokorejské odpovědi přeci jen je. Třetí tunel se totiž stal skutečně jednou z největších atrakcí celé DMZ. Do jeho nitra se denně vydávají stovky turistů, kteří se tak za trochu krčení, nepohodlí a nárazů do stropu dostanou nadosah severokorejské hranice – pouhých 170 metrů! V této vzdálenosti od demarkační linie přehrazuje tunel betonový blok. Dál jsou pak ještě dva. To aby nikdo nemohl dovnitř ani ven...